

Allium kiiense

Nomenclatuur/etymologie

De correcte botanische naam is *Allium kiiense* (Murata) Hir.Takah.bis & M.Hotta. De soortaanduiding *kiiense* verwijst naar de Kii-peninsula (Kii-hanto) in Japan, waar de plant van nature voorkomt, wat de geografische oorsprong in de naam verankert. Oorspronkelijk werd de plant in 1972 door Gen Murata beschreven als een variëteit: *Allium virgunculae* var. *kiiense*. Later, in 2009, werd het door Hir.Takah.bis en M. Hotta verheven tot de status van een aparte soort. Het geslacht *Allium* is de klassieke Latijnse naam voor knoflook en uien. De plant staat in het Engels bekend als *Fall-flowering Kii Garlic* of *Fall Blooming Onion*.

Taxonomie

- Rijk: Plantae
- Orde: Asparagales
- Familie: Amaryllidaceae
- Onderfamilie: Allioideae
- Geslacht: *Allium*
- Soort: *A. kiiense*

Synoniemen

De meest bekende homotypische synoniem is de naam waaronder de plant oorspronkelijk werd beschreven:

- *Allium virgunculae* var. *kiiense* Murata

Variëteiten en cultivars

Allium kiiense is op zichzelf een zeldzame, van oorsprong wilde soort. Hoewel er over het algemeen weinig benoemde cultivars van deze specifieke soort in de reguliere handel zijn, wordt een vorm met gevulde bloemen wel aangeboden, die als een cultivar of selectie kan worden beschouwd:

- *Allium kiiense* [double flowered]

Familie

Allium kiiense behoort tot de familie Amaryllidaceae, de Narcisfamilie. Dit is dezelfde familie als waar onder andere *Narcissus* en *Galanthus* (sneeuwklokje) toe behoren. Binnen de Amaryllidaceae valt het in de onderfamilie Allioideae, de lookfamilie.

Hoogte

Dit is een kleine, dwergachtige *Allium*-soort. De plant bereikt een bescheiden hoogte van doorgaans 15 tot 30 cm, wat het geschikt maakt voor rotstuinen en de voorkant van borders.

Bloemkleur

De bloemen zijn over het algemeen lavendelpaars of rood-roze van kleur. Ze zijn klein, staan in clusters en openen zich opzij (*outfacing*), wat een onderscheidend kenmerk is ten opzichte van andere gerelateerde soorten. De bloeiwijze is verspreid of in de vorm van een kleine, open parapluutje (*umbel*).

Bladkleur

De bladeren zijn groen en hebben een dunne, naaldachtige textuur. De bladeren zijn vlezig en worden vaak omschreven als *grassy* van uiterlijk. Het loof is bladverliezend en blijft meestal gedurende het grootste deel van het seizoen aan de plant.

Bloeiperiode

Een opvallend kenmerk van deze soort is de late bloei. *Allium kiiense* is een herfstbloeiende *Allium*, met een bloeiperiode in de late herfst, typisch in oktober en november, wat kleur geeft aan de tuin als veel andere planten al uitgebloeid zijn.

Standplaats

De plant gedijt het beste in de volle zon tot halfschaduw. De grond moet goed doorlatend zijn om rotting van de bol te voorkomen, met een voorkeur voor gemiddelde, gruisige of rijke, goed drainerende bodems. Het is bestand tegen hitte en vochtigheid.

Herkomst

De plant is endemisch in Japan en komt oorspronkelijk voor op het eiland Honshu, met name op het Kii-schiereiland en de omliggende prefecturen Gifu, Aichi en Yamaguchi. Het is een bolgewas dat voornamelijk groeit in het gematigde bioom, vaak in kustgebieden.

Soort gewas

Het is een meerjarig bolgewas (*perennial bulb plant*) en een geofyt. Het wordt in de tuinbouw gebruikt als sierui, en vanwege zijn kleine gestalte en late bloei is het ideaal voor rotstuinen, containers en vooraan in de border. Het wordt in zijn inheemse gebied als een bedreigde soort beschouwd.

Vermeerderingswijze

Vermeerdering vindt plaats door bollen en zaad. De plant vormt kleine toeven (*clumps*) en is een relatief trage groeier. Commercieel wordt het vaak vermeerderd door bollen (*bulblets*) of door *in vitro* weefselkweek.

Klimaatzone

Allium kiiense wordt beschouwd als goed winterhard en is geschikt voor USDA-zones 5a tot 9b, wat neerkomt op een breed bereik van gematigde tot mildere klimaten.

Insecten

Net als veel andere *Allium*-soorten is *A. kiiense* een uitstekende insectenmagneet. De bloemen trekken bijen en vlinders aan, wat bijdraagt aan de biodiversiteit van de tuin, vooral in de late herfst wanneer andere nectarbronnen schaars zijn.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:77103610-1>

<https://www.plantdelights.com/products/allium-kiiense>

<https://plantlust.com/plants/48668/allium-kiiense-double-flowered/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	Vernoemd naar de Kii-peninsula in Japan; <i>Allium</i> is klassieke naam voor knoflook/ui.
Taxonomie	Familie: Amaryllidaceae, Geslacht: <i>Allium</i> , Soort: <i>A. kiiense</i> .
Synoniemen	<i>Allium virgunculae</i> var. <i>kiiense</i> .
Variëteiten en cultivars	<i>Allium kiiense</i> [double flowered] is een bekende selectie.
Familie	Amaryllidaceae (Narcisfamilie).
Hoogte	15–30 cm.
Bloemkleur	Lavendelpaars, rood-roze; bloemen openen opzij.
Bladkleur	Groen, naaldachtig (<i>grassy</i>), bladverliezend.
Bloeiperiode	Herfst (oktober–november).
Standplaats	Volle zon tot halfschaduw; goed doorlatende grond.
Herkomst	Japan (Honshu), specifiek de Kii-peninsula.
Soort gewas	Meerjarig bolgewas (<i>perennial bulb plant</i>), geofyt, sierui.
Vermeerderingswijze	Door bollen en zaad.
Klimaatzone	Winterhard, USDA zones 5a–9b.
Insecten	Trekt bijen en vlinders aan.